

**Programma
Toetsing & Afsluiting
(PTA)**

**havo 4
Hengeveldcollege**

schooljaar 2018 - 2019

Inleiding

Beste leerlingen van Havo 4, ouders, verzorgers,

Voor je ligt het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van Havo 4 van het Hengeveldcollege (HC). In deze gids vind je belangrijke gegevens over de gang van zaken in het cursusjaar 2018-2019. De Havo Bovenbouw HC is een samenwerking tussen het Hengeveldcollege en het Deltion Sprintlyceum. Dat betekent dat de vakken verzorgd worden door docenten van het Hengeveldcollege of het Deltion Sprintlyceum.

Het eerste deel van dit PTA bevat informatie over de regels met betrekking tot toetsen en de criteria voor overgang naar Havo 5.

In het laatste deel vind je een overzicht van de leerstof en de wijze van toetsing van alle vakken die in Havo 4 op het HC aangeboden worden.

Op die manier weet je wat je moet doen om over te kunnen naar Havo 5.

Daarnaast zijn er leerlingen die vakken volgen op het Deltion Sprintlyceum. Dit betreft de vakken Frans, Duits, Kunst Beeldende Vorming, Management & Organisatie (M&O) en Filosofie. Voor deze vakken geldt het PTA zoals dat door het Deltion wordt verstrekt.

Het vak maatschappijleer kan in havo 4, gebaseerd op de toetsen zoals vermeld in dit PTA, worden afgerond. Met een 5,5 of hoger kan dit cijfer worden meegenomen naar havo 5 voor het combinatiecijfer met het profielwerkstuk.

We wensen iedereen die havo 4 op het Hengeveldcollege gaat volgen, veel succes toe.

Zwolle, augustus 2018

Examencommissie en
Team Havo bovenbouw HC

Inhoud

Inleiding.....	2
Jaaragenda leerlingen havo 4	4
1. Algemeen	6
1.1 Gebruikte afkortingen en begrippen.....	6
1.2 Vaststelling PTA.....	6
1.3 Informeren van kandidaten m.b.t. het PTA en het examenreglement	6
1.4 Tijdsindeling van het School Examen	6
1.5 Beschikbaarheid	7
1.6 Verstrekken van informatie.....	7
2. Regels met betrekking tot toetsen havo 4 2018-2019.....	8
2.1 Regels met betrekking tot afname van toetsen.....	8
2.2 Regels met betrekking tot het inhalen en herkansen toetsen.....	8
2.3 De rekentoets	9
2.4 Voortgangsrapportage havo 4	10
3. Regels m.b.t. overgang naar havo 5	11
3.1 Criteria voor bevordering van havo 4 naar havo 5	11
3.2 Doubleren.....	11
4. Beoordeling van het schoolexamen	13
4.1 Mededelen van de beoordelingen	13
4.2 Wijze van beoordelen	13
4.3 Archivering	13
4.4 Meenemen van (onderdelen van) vakken	14
4.5 Vrijstellingen.....	14
5. Uitsluiting van het School Examen.....	15
5.1 Uitsluiting	15
5.2 Maatregelen	15
5.3 Ontzegging.....	15
5.4 Besluit examencommissie	15

Jaaragenda leerlingen havo 4

Week	Datum	
36	Ma 3 sept Di 4 sept	Introductieochtend Start lessen
37		
38		
39		
40	Vr 5 okt	lesvrij
41		
42	Do 18 okt	Eerste deadline
43		Herfstvakantie
44	Ma 29 okt	Start toetsweek periode A
45	Ma 5 nov	Start lessen periode B
46	Wo 14 t/m vr 16 nov	Projectdagen
48	Ma 26 nov	Inhaal periode A
49	Do 6 dec	lesvrij
50	Vr 14 dec	Tweede deadline
51	Do 21 dec	Start toetsweek periode B
52		Kerstavakantie
1		Kerstavakantie
2	Ma 7 jan	Vervolg toetsweek periode B
3	Ma 14 jan	Start lessen periode C
4		
5		
6	Ma 4 feb	Inhaal periode B
7	Do 14 feb	lesvrij
8		Voorjaarsvakantie
9		
10	Do 7 mrt	Derde deadline
11	Ma 11 mrt	Start toetsweek periode C
12	Ma 19 mrt Do 21 mrt	Vervolg toetsen periode C Start lessen periode D
13		
14	Ma 1 apr	Inhaal periode C
	Di 2 apr	lesvrij
15		
16	Vr 19 apr	Goede Vrijdag
17		Meivakantie
18		Meivakantie
19		

20		
21		
22	Ma 27 mei	Start toetsweek periode D
	Do 30 en vr 31 mei	Hemelvaart
23	Ma 3 juni	vrij
	Di 4 juni	Vervolg toetsweek periode D
24	Ma 10 juni	Tweede Pinksterdag
	Di 11 juni	Aanvragen herkansingen. NB inhalen gaat voor herkansen Start stageweek
25	Ma 17 juni	Herkansing en inhaal SE-D
	Wo 19 juni	Herkansing SE-C
	Vr 21 juni	Herkansing en inhaal SE-B
26	Ma 24 juni	Herkansing en inhaal SE-A
	Di 26 juni t/m do 27 juni	Kamp?
27	Ma 1 juli	overgangsvergadering
	Woe 3 juli	kennismakingsdag
	Vr 5 juli	Rapport ophalen
28	Ma 8 juli t/m do 11 juli	Nog in te vullen
	Vr 12 juli	Start zomervakantie

*Wijzigingen voorbehouden, aan deze agenda kunnen geen rechten worden ontleend.

1. Algemeen

1.1 Gebruikte afkortingen en begrippen

Verklaring van de gebruikte afkortingen en begrippen:

SE	=	Schriftelijk Examen
CE	=	Centraal Examen
PO	=	Praktische Opdracht
PWS	=	Practicum Work Shop voor de vakken biologie, natuurkunde, scheikunde Eveneens in het kader van havo 5 is het een afkorting van profielwerkstuk
HD	=	Handelingsdeel
ST	=	Schriftelijke Toets
MT	=	Mondelinge Toets
Voldaan	=	de opdracht dient volgens het oordeel van de docent naar behoren te zijn voldaan
C & M	=	Profiel Cultuur en Maatschappij
E & M	=	Profiel Economie en Maatschappij
N & G	=	Profiel Natuur en Gezondheid
N & T	=	Profiel Natuur en Techniek

1.2 Vaststelling PTA

Het bevoegd gezag stelt jaarlijks (voor 1 oktober) een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast. Het PTA en het examenreglement worden door het bevoegd gezag voor 1 oktober aan de inspectie toegezonden.

1.3 Informeren van kandidaten m.b.t. het PTA en het examenreglement

Het PTA wordt voor 1 oktober aan alle kandidaten verstrekt.

Het examenreglement ligt voor de kandidaten ter inzage bij het examenbureau (mevrouw A.M Duiven-Stam) en de teamleider (de heer M. Vonk – Noordegraaf). In het examenreglement staan de formele regelingen rond toetsing, School Examens en Centraal Examen (CE).

1.4 Tijdsindeling van het School Examen

Het School Examen voor de tweejarige Havo bovenbouw begint in de voorexamenklas, havo 4, 2018 - 2019 en wordt afgesloten voor de aanvang van het Centraal Examen in 2019.

Lesperiodes	
Voor dit School Examen gelden de volgende lesperiodes:	
Lesperiode A	Maandag 28 augustus t/m vrijdag 20 oktober 2018
Lesperiode B	Maandag 30 oktober t/m woensdag 22 december 2018
Lesperiode C	maandag 8 januari t/m vrijdag 9 maart 2019
Lesperiode D	maandag 12 maart t/m vrijdag 6 juli 2019
Toetsperiodes van het School Examen	
toetsperiode A	maandag t/m vrijdag 30 oktober t/m 3 november
toetsperiode B	donderdag 21 december t/m vrijdag 22 december en van maandag 8 januari t/m vrijdag 12 januari
toetsperiode C	maandag 12 maart t/m woensdag 22 maart
toetsperiode D	donderdag 31 mei t/m vrijdag 8 juni

Tweede toetsmoment ALLEEN inhalen	
toetsperiode A	maandag 27 november
toetsperiode B	maandag 5 februari
toetsperiode C	dinsdag 3 april
toetsperiode D	maandag 18 juni

Derde toetsmoment ALLEEN herkansen	
toetsperiode A	maandag 18 juni
toetsperiode B	woensdag 20 juni
toetsperiode C	vrijdag 22 juni
toetsperiode D	maandag 25 juni

*eventuele wijzigingen voorbehouden

Het toetsrooster van de Schoolexamantoetsen wordt per periode tijdig bekend gemaakt via de groepsdocenten.

1.5 Beschikbaarheid

Leerlingen dienen gedurende de lesweken (zie 1.4a) beschikbaar te zijn van 8:30u tot 14.45 u voor lessen, toetsen, practica, etc.

1.6 Verstrekken van informatie

De school is niet verantwoordelijk voor mededelingen over zaken betreffende School Examen en/ of Centraal Examen, gedaan door andere personen dan de voorzitter en/of secretaris van de examencommissie

2. Regels met betrekking tot toetsen havo 4 2018-2019

Gedurende het schooljaar dient de leerling voor elk vak alle studieopdrachten en al het huiswerk te maken. Deze opdrachten staan in de studiewijzer van ieder vak omschreven. Aan deze studieopdrachten moet – naar het oordeel van de vakdocent – voldaan zijn, om deel te mogen nemen aan de betreffende toets. Voor de leerling betekent dit dat als hij/zij wil deelnemen aan de toets in de toetsweek, al het huiswerk, praktische opdrachten, studieopdrachten etc. gemaakt moet zijn en afgetekend op de studiewijzer.

2.1 Regels met betrekking tot afname van toetsen

- a. Toetsen worden afgenomen onder toezicht van een docent.
- b. Leerlingen dienen tijdig aanwezig te zijn in het lokaal, waar de toetsen worden afgenomen.
- c. Een leerling die te laat komt, mag na toestemming van de groepsdocent tot uiterlijk 15 minuten na de aanvang van de schriftelijke toets worden toegelaten. Voor de betrokken leerling geldt dezelfde eindtijd als voor de andere leerlingen.
- d. Een leerling mag niet binnen een half uur na aanvang van een schriftelijke toets het lokaal verlaten.
- e. De opgaven mogen niet worden meegenomen.
- f. Bij luistertoetsen en mondelinge toetsen dienen alle leerlingen ruim op tijd aanwezig te zijn. Leerlingen die te laat zijn, worden niet meer toegelaten. De groepsdocent en de vakdocent beslissen of de leerling een tweede toetsmogelijkheid wordt geboden.
- g. Jassen, tassen, petten, mutsen, etuis en mobiele communicatie apparatuur mogen niet in het toetslokaal meegenomen worden. Het in bezit hebben van mobiele communicatie apparatuur in het toetslokaal wordt beschouwd als fraude.
- h. Tijdens de duur van een toets is het niet toegestaan zonder toestemming van de surveillerende docent het toetslokaal te verlaten.

2.2 Regels met betrekking tot het inhalen en herkansen toetsen

- a. Per cursusjaar worden van iedere schriftelijke toets minimaal 2 toetsmomenten aangeboden.
- b. In principe moet de leerling aan het 1^e toetsmoment van de toetsen in de toetsweek deelnemen.
- c. Alleen toetsen van de toetsweek kunnen worden herkanst. Tussentoetsen of voortgangstoetsen kunnen niet worden herkanst.
- d. Is de leerling ziek of ten gevolge van buitengewone omstandigheden niet in staat aan het 1^e toetsmoment deel te nemen, dan dienen ouders of begeleiders de groepsleerkracht daarvan voorafgaand aan de toets, telefonisch op de hoogte te stellen. De gemiste toets wordt ingehaald op de volgende data:

Het inhaalmoment voor periode A is maandag 27 november 2018

Het inhaalmoment voor periode B is maandag 5 februari 2019

Het inhaalmoment voor periode C is dinsdag 3 april 2019

Het inhaalmoment voor periode D is maandag 18 juni 2019

Inhalen gaat ten koste van een herkansing. Voor deze regeling geldt een hardheidsclausule. Dat wil zeggen: de leerling kan een beroep doen op bijzondere omstandigheden. Dit beroep moet schriftelijk (per mail) worden ingediend bij de groepsdocent. De groepsdocent overlegt in deze met de Commissie van begeleiding.

- e. Leerlingen met een voltijd-vakkenpakket mogen maximaal 4 toetsen inhalen en/of herkansen.
Het is voor voltijd leerlingen mogelijk om na SE – D 4 toetsen te herkansen.
Deeltijd leerlingen mogen na SE – D 2 toetsen herkansen.
Het herkansingsmoment voor periode D is maandag 18 juni 2019
Het herkansingsmoment voor periode C is woensdag 20 juni 2019
Het herkansingsmoment voor periode B is vrijdag 22 juni 2019
Het herkansingsmoment voor periode A is maandag 25 juni 2019
- Herkansen is uitsluitend van toepassing op schriftelijke of mondelinge toetsen van het School Examen.
- f. Leerlingen met een deeltijd-vakkenpakket mogen maximaal 2 toetsen inhalen en/of herkansen.
- g. In geval van herkansen geldt het hoogste cijfer.
- h. Het inhalen van toetsen (schriftelijk en/of mondeling) uit iedere periode gaat ten koste van het herkansen van toetsen uit periode A, B, C en/of D. Dus inhalen gaat vóór herkansen.
- i. Uit een periode kunnen maximaal 2 toetsen ingehaald of herkanst worden.
- j. De handelingsdelen, literatuuropdrachten, werkstukken, studieopdrachten en praktische opdrachten dienen binnen de uiterste termijn, zoals beschreven op de studiewijzer, ingeleverd te worden. De data, zoals vermeld in de vakdelen en de studiewijzers, zijn bindend.
- k. Een praktische opdracht kan niet herkanst worden. In het vaktechnische deel van dit PTA is per vak aangegeven welke toetsen niet herkanst kunnen worden.
- l. Als een opdracht van het handelingsdeel niet naar behoren is uitgevoerd, volgt eenmalig een herhalingsopdracht, die naar genoegen van de vakdocent uitgevoerd moet worden. Aan deze opdrachten moet naar het oordeel van de vakdocent voldaan zijn om deel te mogen nemen aan het betreffende SE.
- m. Wanneer een leerling zich niet aan de inleverdata voor werkstukken, studieopdrachten, praktische opdrachten etc. houdt, wordt de kandidaat door de groepsdocent opgeroepen. De groepsdocent maakt in samenspraak met de Commissie van Begeleiding bindende afspraken over het alsnog afleveren van de betreffende onderdelen binnen een redelijke termijn. Zolang deze onderdelen niet naar genoegen zijn voldaan – dit ter beoordeling van de vakdocent – geldt het SE-cijfer van het betreffende vak als voorlopig cijfer.
- n. Als de kandidaat zich niet houdt aan de met de groepsdocent en de Commissie van Begeleiding gemaakte afspraken over het inleveren van de ontbrekende onderdelen, zijn deze gerechtigd de kandidaat sancties op te leggen volgens artikel 5 van het algemeen gedeelte.
- o. In bijzondere omstandigheden kan van diverse onderdelen vrijstelling worden verleend. Dit is ter beoordeling van de vakdocent, de groepsdocent en de Commissie van Begeleiding.

2.3 De rekentoets

Omdat de rekentoets alleen een centraal deel kent, is het cijfer voor de rekentoets tevens het eindcijfer. Het cijfer voor de rekentoets komt op de eindlijst/diploma van de havo te staan. Het cijfer telt niet mee in de zak-/slaagregeling. De rekentoets wordt dit schooljaar afgenomen in havo 4 met een herkansingsmogelijkheid in havo 5. Als besloten wordt de rekentoets opnieuw te gaan doen, vervalt de eerder behaalde vrijstelling.

2.4 Voortgangsrapportage havo 4

Gedurende het schooljaar krijgen de leerlingen na iedere toetsperiode, dus vier keer, een overzicht van de stand van zaken tot dat moment. Gedurende het schooljaar zijn de cijfers ten allen tijde in te zien in Schoolfit. (Inloggegevens hiervoor ontvangen leerlingen aan het begin van het schooljaar.)

Het overzicht na de vierde periode geldt als eindresultaat voor het vierde leerjaar havo.

De wijze van berekening (Voortgangsrapportage-toetsen: VR-toetsen, Praktische opdrachten en / of School Examentoetsen: SE-toetsen) met weging wordt door de vakdocenten bepaald en is per vak opgenomen in het PTA.

3. Regels m.b.t. overgang naar havo 5

3.1 Criteria voor bevordering van havo 4 naar havo 5

- a. De vakken Lichamelijke Opvoeding en CKV worden niet betrokken in het bepalen van de overgang van 4 naar 5 Havo;
- b. Leerlingen die in een periode CKV en/of Lichamelijke Opvoeding met een onvoldoende afsluiten krijgen een vervangende opdracht van de betreffende docent. De vervangende opdracht dient binnen de gestelde termijn te worden ingeleverd bij de betreffende docent en dient met een voldoende te worden afgesloten;
- c. Bij het vak CKV worden de leerlingen beoordeeld op de gemaakte praktische opdrachten;
- d. Leerlingen die vanwege lichamelijke klachten of beperkingen niet aan de lessen van het vak Lichamelijke Opvoeding kunnen deelnemen, dienen dit te melden bij de betreffende mentor. Wanneer ouders en leerlingen aangeven dat er sprake is van een chronische blessure dan wordt dit in het Ontwikkelings-PerspectiefPlan (OPP) verwerkt.
- e. Het vak maatschappijleer moet met tenminste een 5,5 afgesloten worden in havo 4. Maatschappijleer is een combinatievak. Het eindcijfer van dit vak wordt samen met het cijfer voor het profielwerkstuk dat in havo 5 gemaakt wordt, een cijfer op de eindlijst. Dit combinatiecijfer telt mee in de zak-/slaagregeling.
- f. Alle handelingsdelen, studieopdrachten en praktische opdrachten enz. dienen naar behoren te zijn gedaan.
- g. Cijfers op het eindrapport worden afgerond, dus een 4,6 wordt een 5 als eindcijfer.

Voor de talen Nederlands, Engels en Wiskunde geldt de regel; maximaal één 5.

Als aan deze eisen is voldaan gelden de onderstaande normen:

Combinatie onvoldoende cijfers	Resultaat + = bevorderd B = bespreekgeval - = niet bevorderd	Voorwaarde
5	+	
4	+	Gemiddeld minimaal 6
5, 5	+	
4,5	+	Gemiddeld minimaal 6
5,5,5	B met een bindend advies	Gemiddeld minimaal 6

In alle andere gevallen is de leerling een bespreekgeval in de Commissie van begeleiding en het docententeam en wordt de leerling dan wel / niet bevorderd naar havo 5.

3.2 Doubleren

Mentorleerkrachten volgen de leerlingen nauwgezet. Gedurende het schooljaar zal de mentorleerkracht zich samen met leerling en ouders een beeld hebben gevormd over de haalbaarheid van de havo. Indien de mentorleerkracht met het docententeam twijfelt aan de haalbaarheid hiervan nemen zij in een vroegtijdig stadium hier contact over op met leerling en ouders. In gezamenlijk overleg zal een plan opgesteld worden om te bepalen welke mogelijkheden er zijn om havo voort te zetten. Indien deze niet tot de gewenste ontwikkelingen leiden zal er gezocht

moeten worden naar een andere passende onderwijsplek. Dit proces kan in dat geval tijdig ingezet worden.

In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat een leerling op het laatste moment, naar aanleiding van het eindrapport, een bespreekgeval blijkt te zijn. In dat geval zal de groepsleerkracht hierover in gesprek gaan met betrokkenen. Hierin stellen we dat er grondig naar een individuele situatie van een leerling gekeken wordt door de mentorleerkracht samen met het docententeam en eventueel de Commissie van Begeleiding (CievB) en de einddatum van de Toelaatbaarheidsverklaring. Er moet vertrouwen zijn in de mogelijkheid tot groei en ontwikkeling van de leerling c.q. de situatie waarin de leerling verkeert, wil de mogelijkheid geboden worden om te doubleren en/ of onder voorwaarden over te gaan naar havo 5.

Daarin worden de volgende aspecten ter overweging in ogenschouw genomen:

- de thuissituatie
- werkhouding
- motivatie leerling
- belastbaarheid leerling
- intelligentieprofiel
- redenen waarom groei/ontwikkeling wel/niet te verwachten zal zijn

In het geval de leerling niet over mag naar havo 5, zal samen met de leerling en ouders gezocht worden naar een andere passende plek.

4. Beoordeling van het schoolexamen

4.1 Mededelen van de beoordelingen

- a. De docent deelt de leerlingen zo spoedig mogelijk de beoordeling mee van elk onderdeel van het School Examen. Dit kan via Schoolfit, mondeling, schriftelijk of tijdens de bespreking plaatsvinden. Schriftelijke en praktische toetsen worden besproken.
- b. Hierbij zullen de volgende termijnen worden gehanteerd:
  - De uitslag van mondelinge onderdelen van het School Examen: binnen twee weken.
  - De uitslag van werkstukken en praktische opdrachten: binnen vier weken na de uiterste inleverdatum.
  - Schriftelijke en praktische toetsen die onderdeel uitmaken van het School Examen: binnen drie weken.
  - Handelingsdelen: binnen drie weken na het verstrijken van de inlevertermijn.
- c. Kandidaten krijgen enkele weken na afloop van ieder 1e toetsmoment een rapport via de groepsdocent. Kandidaten kunnen ten allen tijde inzicht krijgen in hun cijfers via Schoolfit.

4.2 Wijze van beoordelen

- a. De docent drukt zijn/haar eendoordeel over kennis, inzicht en vaardigheid van een kandidaat in elk vak uit in een cijfer. Daarbij gebruikt hij/zij een schaal van cijfers lopende van 1 t/m 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. In deze schaal van cijfers komt aan de gehele cijfers 1 t/m 10 de volgende betekenis toe:

1 = zeer slecht	6 = voldoende
2 = slecht	7 = ruim voldoende
3 = zeer onvoldoende	8 = goed
4 = onvoldoende	9 = zeer goed
5 = bijna voldoende	10 = uitmuntend

- b. Het cijfer voor het School Examen is het gewogen gemiddelde van alle beoordelingen die voor de SE-toetsen aan de kandidaat zijn gegeven. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

4.3 Archivering

- a. Van schriftelijke onderdelen van het School Examen worden het werk en de toegekende cijfers of kwalificaties opgeslagen in het examendossier van de leerling. Het examendossier bevindt zich op school en kan alleen in bijzondere gevallen onder toezicht van de docent worden ingezien.
- b. De vakdocent is verantwoordelijk voor de administratieve vastlegging van de resultaten en voor de archivering van het gemaakte werk in het examendossier van de leerling.
- c. Voor mondelinge toetsen worden de protocollen, van schriftelijke toetsen worden de opgaven, het door de leerlingen gemaakte werk, de beoordelingsnorm en de voor elk werk

toegekende cijfers, alsmede het examendossier bewaard in het archief van het Hengeveldcollege tot uiterlijk 1 april van het op het examenjaar volgende kalenderjaar. Daarna worden alle bescheiden betreffende het School Examen, uitgezonderd de verzamellijsten van beoordelingen en eventueel opgevraagde werkstukken, vernietigd. Vanaf 6 maanden na het laatste Centraal examen mogen de werkstukken door de leerlingen worden opgehaald bij de administratie.

4.4 Meenemen van (onderdelen van) vakken

Leerlingen, die al onderdelen van vakken met een voldoende hebben afgesloten, bijvoorbeeld handelingsdelen, praktische opdrachten e.d. kunnen op hun verzoek in aanmerking komen voor vrijstelling van deze onderdelen.

Zij dienen hiervoor contact met de betreffende vakdocent op te nemen en bewijsstukken te overleggen, bijvoorbeeld de praktische opdracht zelf, gewaarmerkte cijferlijsten, PTA's e.d.. Deze bewijsstukken dienen uiterlijk 1 oktober 2018 bij de betreffende vakdocent ingeleverd te worden, waarna deze de beslissing en het eventuele cijfer doorgeeft aan het examenbureau. Ook reeds afgeronde leerstofonderdelen, zoals omschreven in het vaktechnisch gedeelte van deze studiegids, kunnen recht op vrijstelling geven, mits een en ander duidelijk met bewijsstukken kan worden aangetoond. Ook hier geldt als einddatum 1 oktober 2018.

4.5 Vrijstellingen

Leerlingen, die menen op grond van reeds eerder behaalde certificaten, diploma's e.d., vrijstelling te kunnen krijgen van het volgen van vakken, toetsen en evt. examen, dienen de originele bewijsstukken hiervan aan het examenbureau te overleggen en na goedkeuring in te leveren bij de administratie voor aanvang van de eerste toetsperiode (25 oktober 2018).

5. Uitsluiting van het School Examen

5.1 Uitsluiting

Indien een leerling zich ten aanzien van enig deel van het School Examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de examencommissie maatregelen nemen. Met onregelmatigheden worden onder andere bedoeld spieken, fraude, het niet of niet op tijd inleveren van handlingsdelen, boekenlijsten, werkstukken, studieopdrachten en praktische opdrachten e.d..

5.2 Maatregelen

De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die genomen kunnen worden zijn:

- a. Het ongeldig verklaren van het betreffende onderdeel van het School Examen. Er wordt geen cijfer ingevoerd in Schoolfit. De leerling krijgt de gelegenheid het betreffende School Examen in de inhaalperiode van het einde van het schooljaar alsnog te maken. Een en ander gaat ten koste van een herkansing;
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer onderdelen van het School Examen;
- c. het ongeldig verklaren van één of meer onderdelen van het reeds afgelegde deel van het School Examen.
- d. indien de leerling tevens in één of meer vakken Centraal Examen aflegt, het bepalen dat het certificaat / de certificaten en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de examencommissie aan te wijzen onderdelen.
- e. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het Centraal Examen legt de leerling dat examen af in het volgende tijdvak van het Centraal Examen, dan wel ten overstaan van de Staatsexamencommissie.

5.3 Ontzegging

Een besluit tot ontzegging van verdere deelname aan het School Examen wordt genomen door de examencommissie.

5.4 Besluit examencommissie

Alvorens de examencommissie een beslissing ingevolge art. 5.2 neemt hoort deze de leerling en de surveillant of de examinerator. De kandidaat kan zich door een door hem / haar aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.

De examencommissie deelt haar beslissing mee aan de leerling, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk.